

Het patiëntendossier, een geheel van softwaremodules om de zorgkwaliteit te optimaliseren in het Algemeen Ziekenhuis St-Luc in Bouge

Dit artikel zal u door meerdere getuigenissen de verschillende stappen in de automatisering van het verpleegkundig dossier en bijbehorende luiken, zoals het medicatiebeheer, belichten.

Elk hoofdstuk beschrijft kort de geschiedenis, visie en handelswijze van elke speler.

Tijdens het traject 'van concept naar implementatie' is het elektronisch dossier met zijn geneesmiddelenvoorschrift uitgegroeid tot een katalysator voor een multidisciplinaire en multi professionele aanpak.

De informatisering van het verpleegkundig departement is in 1990 begonnen. Na een 16 jaar lange analyse samen met een extern IT-bedrijf en meerdere ziekenhuizen, heeft de directie nursing besloten **de ontwikkeling van het geautomatiseerd verpleegkundig dossier** in vraag te stellen daar het oorspronkelijk lastenboek niet meer gerespecteerd werd.

In 2007, na 8 maanden van besprekingen en het unaniem besluit van de commissie informatica, ging het ziekenhuis een partnership aan met Polymedis in samenwerking met twee andere ziekenhuizen (St Elisabeth Ziekenhuis en Kraamkliniek te Namen en het Ziekenhuis-Netwerk RHMS).

Inderdaad, de oplossing die door Polymedis ontwikkeld is, bevat alle nodige functionaliteiten voor een verpleegkundig dossier volgens de regels van de kunst. Dit dossier maakt het onder meer mogelijk audits uit te voeren ter optimalisatie van het beheer van de verpleegkundige diensten, alsook een volledige VG-MZG extractie te realiseren.

Het bilan is uiterst positief, alle zorgeenheden gebruiken het verpleegkundig dossier en drie zorgeenheden maken daarenboven gebruik van de E-Prescription module.

Onze toekomstvisie is de volgende :

- op het verpleegkundig vlak : een betere documentatie van de informatie, een gemeenschappelijke taal, de optimalisatie van de kwaliteit en van de verzamelde gegevens, het gebruik van geïndividualiseerde zorgplannen,

een gestructureerde en becijferde benadering van de zorgen, het gebruik van alarmsignalen voor het oproepen van bijzondere functies volgens het patiëntenprofiel ;

- op het medische vlak : een snelle toegang tot alle gegevens gelinkt aan geplande zorgen, alle online gegevens, een snelle toegang tot het informatiebord dat een overzicht geeft van de verschillende te behandelen patiënten, de mogelijkheid zorgen en medico-technische onderzoeken voor te schrijven vanuit hun bureau, tijdens de consultaties, in de operatiekamer en op de woonplaats ;
- volgens de regels van de kunst : een betere efficiëntie tussen de medische en verpleegkundige zorgen ter optimalisatie van de patiënten behandeling, een weldoordacht gebruik van een verpleegkundige kennis in procedures zoals de klinische paden en in de automatisering van staande orders, zorgprocedures en zorgprotocollen ;
- op het vlak van de werkorganisatie : een betere toewijzing van human resources in overeenstemming met de werklust en gebaseerd op de kwalificatie van het personeel.

Het succes van dit project is gebaseerd op een duidelijk gedefinieerd lastenboek en op een goede samenwerking met een IT-bedrijf : de behoeften van de gebruikers worden snel beantwoord op vlak van oplossingen voor problemen alsook de concretisatie van innovatieve objectieven. Dit wordt verwezenlijkt met enthousiasme, en het professionalisme

van de verschillende verpleegkundige diensten.

Zoals in het vorige hoofdstuk werd vermeld, moeten de verschillende ploegen enthousiast zijn. Zoals een hoofdverpleegkundige van de orthopedische chirurgie dienst het verwoordt : *“na meer dan één jaar dat we het geautomatiseerd verpleegkundig dossier gebruiken, heeft het personeel van de eenheid zijn ritme gevonden. De twijfelaars zijn volgelingen geworden en de leiders experts. Het is duidelijk dat de informatica een gebruiksmiddel blijft en dat alle intellectuele facetten in het domein blijven van de zorgverlener. Potlood of toetsenbord, een dossier invullen is een van de functies van ons beroep. De oplossing evolueert volgens onze behoeften. Een opvolging is verzekerd zodanig dat de nieuwigheden kunnen geïmplementeerd worden. Dit gebeurt tijdens specifieke vergaderingen, dienstvergaderingen, opleidingen of meer individualiseerde begeleidingen. De zorgplannen zijn het middelpunt van het programma. Terwijl dat de spoeddiensten en meerdere medische diensten het elektronisch geneesmiddelen voorschrift reeds gebruiken, wacht de orthopedisch-chirurgische dienst met veel ongeduld op deze module.*

Vandaag, is het ondenkbaar om terug te gaan...”

Zoals hiernet beschreven, wordt de E-Prescription dienst per dienst sinds mei geïnstalleerd. Volgens de hoofdapotheker, zullen we ons doel eind 2009 bereiken, t.t.z. de integratie van de E-Prescription module in alle diensten van het ziekenhuis. De hoofdfactoren die deze realisatie mogelijk gemaakt hebben, zijn : het vertrouwen van en de ter beschikking gestelde middelen van de nieuwe directeur, het verpleegkundig dossier bewerkt en geoptimaliseerd door een competente professionele werkgroep, een goede reactiviteit van het IT-bedrijf en de motivatie van de hoofdapotheker. Het voorschrift is bovenal het werk van 3 professionele actoren.

In slechts 2 jaar tijd, heeft het Polymedis team de handelingen van de ziekenhuis apotheker bestudeerd en geïntegreerd. Deze actor speelt een centrale rol in de geneesmiddelenflux. De medische referent en de verpleegkundige groep hebben op de farmaceutische parametrisatie gewacht alvorens met het product van start te gaan.

De parametrisatie

De configuratie stelt de verschillende producten van het ziekenhuisformulair ter beschikking, volgens de richtlijnen van het Medico-farmaceutisch comité en van de beheergroep van de Antibiotica :

- een geheel van werktuigen begeleiden de voorschrijver om zijn missie te vereenvoudigen : de kits zijn een mengeling van geneesmiddelen met verschillende mogelijke volumes ;
- algemene geneesmiddelen templates (alleen of geassocieerd) houden rekening met de debieten en de bijzondere klinische toestanden ;
- de snelle lijsten bevatten directe links naar de verschillende geneesmiddelen, ze zijn per medische kontekst of per thema gesorteerd ;
- een voorstel tot substitutie is systematisch aangewend voor de produkten die niet deel uit maken van het therapeutische formulair van het ziekenhuis.

De software toepassing stelt de juiste toedieningsregels, de bewaarmethodes en de aanbevelingen ter beschikking aan de gebruikers. Kleurcodes vereenvoudigen het werk van de arts bij het voorschrijven. Tenslotte, elk produkt is voorschrijfbaar volgens verschillende toedieningswegen en eenheden. De Erasmus gegevens

(Lievin) van het team van Dr Van Gossum (Administratie per enterale sonde) zijn voor elk geneesmiddel geïntegreerd.

Interfacing en Archivering

Het exporteren van alle toegediende geneesmiddelen is automatisch en gebeurt in tweevoud : aan de ene kant de creatie van een voorschriftenboek van de apotheek op een harde schijf, en aan de andere kant de creatie van bestanden voor de facturatie op de server van de apotheek via de Medsoc applicatie. Deze worden verwerkt nadat ze taalrijke controles ondergaan hebben. Al deze verwerkingen gebeuren onder supervisie van de ziekenhuis apotheker. Het geneesmiddelen verbruik wordt gelinkt aan de voorschrijver, zodat een overzicht wordt verkregen over de financiële uitgaven van zijn dienst op jaarbasis. Het parametrisatiewerk dient goed opgevolgd te worden zodat een juiste facturatie naar het RIZIV kan gebeuren.

Human resources en werking

Het parametrisatiewerk, de in productie stelling van de templates en de kits, het overleg met de andere actoren alsook met de ontwikkelaars en het verwerken van de gegevens vereisen de voltijdse beschikbaarheid van de apotheek. Het is noodzakelijk samen te werken tijdens de wekelijkse vergaderingen met de medische en administratieve ploegen alsook met de coördinator-referent en met een vertegenwoordiger van de informatica. De prioriteiten worden samen beheerd met Polymedis. De deelname aan opleidingen en de beschikbaarheid van handleidingen vervolledigen de lijst van de te ondernemen acties.

De voordelen van de E-prescription

Onze toepassing is op "clientterminal-server" technologie gebaseerd op een volledig bedraad systeem. De beschikbaarheid van de gegevens van het ziekenhuisformulier, de mogelijkheid tot online substitutie, de garantie van de medische handtekening, het gebruik van de laatste medische informatie voor de toediening, de standardisatie van het voorschrift in samenwerking met de medisch diensthoofd, de responsabilisatie van alle actoren dankzij de traceerbaarheid van het systeem, de automatische exports, de elektronische communicatie en het afschaffen van het papier zijn de eerste voordelen van dit initiatief. Al deze elementen dragen bij tot **het waarborgen van een zo correct mogelijke toediening van geneesmiddelen aan onze patiënten** conform aan de wetgeving. Het is ook belangrijk te vermelden dat de grote medische motivatie mede heeft bijgedragen tot het succes van het project. Voor de Hoofddarts van de dienst interne geneeskunde, is de de oplossing eenvoudig in gebruik, praktisch en betrouwbaar op het gebied van het inbrengen van het medisch voorschrift. Er is een goede effectieve registratie van de toediening van de voorgeschreven geneesmiddelen en er is een goede opvolging mogelijk van hetgeen toegediend werd. Er wordt en globale winst in kwaliteit vastgesteld ten opzichte het papieren voorschrift.

Vooruitzichten

Naast al deze realisaties, worden andere projecten gerealiseerd zoals de informatisering van de spoedgevallen dienst (in productie) en het voorschrift voor de laboratorium onderzoeken (voor het eerste semester 2010).

Auteurs :

*Mevrouw Angeline Pirard, Directrice van de Verpleegkundige dienst
Mevrouw Carole Moureaux, Hoofdverpleegkundige, orthopedische chirurgie dienst
Dr Philippe Maldague, Hoofddarts van de dienst interne geneeskunde
De heer Philippe Goulard, Hoofdapotheeker*

Met de supervisie van :

*De heer Paul d'Otreppe, Algemeen Directeur
De heer Adrien Dufour, Adjunct Verpleegkundig Department director*